

**Integratsiooni aastaraamat • Integration Yearbook
1998 – 1999**

SISUKORD

1. Eestile on vaja ühtset ühiskonda	3
2. Eesti integratsioonipoliitikast	5
3. Integratsiooni Sihtasutuse eesmärgid	7
4. Peamised integratsioonivaldkonnad	10
5. Integratsiooni Sihtasutuse partnerid – protsessi toetajad	12
EL PHARE Eesti keele õppe programm	13
Põhjamaade/ÜRO Arenguprogrammi projekt "Toetus riiklikule integratsiooniprogrammile"	15
6. Rohujuure tasand	17
7. Kokkuvõtte vene keeles	19
8. Finantsaruanded 1998-1999	20

CONTENTS

1. Estonia Needs an Integrated Society	3
2. Estonian Integration Policy	5
3. Objectives of the Integration Foundation	7
4. Main Integration Fields	10
5. Partners of the Integration Foundation – supporters of the process	12
EU PHARE Estonian Language Training Programme	13
Nordic Countries/UN Development Programme Project <i>Support to the National Integration Programme</i>	15
6. The grass roots level	17
7. Summary in Russian	19
8. Financial Statements for 1998-1999	20

Väljaandja: Integratsiooni Sihtasutus

Koostatud koostöös:

Põhjamaade/Suurbritannia/ÜRO Arenguprogrammi projekt

EL PHARE Eesti keele õppe programm

Published by Integration Foundation

Prepared with support from

Nordic/United-Kingdom/UNDP Project

EU PHARE Estonian Language Training Programme

2

Integratsiooni Sihtasutus Integration Foundation

Liimi 1, Tallinn 10621

Tel: +372 2 6599021

Fax: +372 2 6599022

E-mail: meis@anet.ee

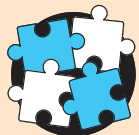
<http://www.meis.ee>

Põhjamaade/Suurbritannia/ÜRO Arenguprogrammi projekt

"Toetus riiklikule integratsiooniprogrammile"

Nordic/United-Kingdom/UNDP Project

Support to the National Integration Programme

Tel: +372 2 6599027

Fax: +372 2 6599030

E-mail: nordicun@anet.ee

EL PHARE Eesti keele õppe programm EU PHARE Estonian Language Training Programme

Tel: +372 2 6599029

Fax: +372 2 6599030

E-mail: ave@anet.ee

EESTILE ON VAJA ÜHTSET ÜHISKONDA

Integratsioon on Eesti riiklik poliitika. Meie eesmärk on luua Eesti mudel tasakaalustatud multikultuurilisest ühiskonnast, kus etnilised erinevused ei ole takistuseks ühegi siin elava inimese isikliku heaolu saavutamisel. Seda ühiskonda iseloomustab individuaalsus rahvuskultuuri kaudu, riigi osalus tugeva ühisosa loomisel ja eesti kultuuri keskne roll.

Täna moodustavad mitte-eestlased meie ühisel kodumaal ligi 35 % rahvastikust. Eestis on esindatud enam kui 100 rahvust ja rahvusühendust. Suurt osa neist inimestest takistab aktiivsel osalemisel Eesti ühiskonnaelus, paremate võimaluste leidmisel tööturul ja sotsiaalsete garantiide saamisel puudulik või olematu eesti keele kui riigikeele oskus. Siit tulevad negatiivsed eelhoiakud, vähene informeeritus riigis toimuvast, sulgumine omakeelsesse, tihti peale väljastpoolt tulevast negatiivsest informatsioonist mõjustatud maailma. Viimaste aastate arvamusuuringud on viidanud ohule: kahe erinevakeele- ja meelelise ühiskonna kujunemisele Eesti riigis.

On tekkinud vajadus kiiresti, tulemuslikult ning inimlikult kaotada barjäärid eesti- ja muukeelse kogukonna vahel. See ongi riiklikul tasandil meie integratsioonipoliitika eesmärk, mille saavutamiseks on koondatud nii Eesti riigi kui ka meie välispartnerite rahalised ja intellektuaalsed vahendid.

Tegelik igapäevane töö integratsiooni kui riikliku poliitika elluviimisel Eestis on pandud Integratsiooni Sihtasutusele, kes teeb seda tihedas koostöös paljude riigiasutuste, avalik-õiguslike ja eraorganisatsioonidega nii kodu- kui ka välismaal. Kõige tähtsamad koostööpartnerid meile on aga kindlasti Eestis elavad inimesed - nii eestlased, kes omandavad tolerantsi ja sõbralikkust teiste rahvuste suhtes kui ka kõik meie mitte-eestlastest kaaskodanikud, keda me tahame aidata kohanemisel Eesti riigis ning meie ühiskonna täieõiguslikeks liikmeteks saamisel.

Teile kõigile ongi pühendatud see raamat, tänu ja lootusega

ESTONIA NEEDS AN INTEGRATED SOCIETY

Integration is a national policy of Estonia. We aim to create an Estonian model of a balanced multicultural society in which ethnic differences do not restrain any individual's personal enhancement. Such a society is characterised by individual fulfillment along with the promotion of ethnic cultures, the state participation of the in the strong common core and the central role of Estonian culture.

At present non-Estonians, consisting of over 100 nationalities and ethnic groups, form 35% of the population of Estonia. For most of these people insufficient knowledge of Estonian, the official language, is their major obstacle to active participation in Estonian social life and to better opportunities in the labor market. The language barrier has created a situation in which non-Estonians feel trapped in their own world. Opinion surveys conducted in recent years have revealed a potential threat: the development of two different societies in Estonia, each of which has its own language and mentality.

We must quickly remove the barriers between the Estonian and non-Estonian communities. This is the aim of our integration policy on the national level to which financial and intellectual resources, from both domestic and foreign sources, are concentrated.

The Integration Foundation implements Estonia's integration policy in close co-operation with many state institutions and public and private organisations in Estonia and abroad. However, the most important cooperation partners for us are the people living in Estonia - Estonians who have tolerance and friendliness towards other ethnic groups and non-Estonians whom we would like to help adapt to Estonia and become full members of society.

This book is dedicated to all of you,
With gratitude and hope,

KATRIN SAKS
*EV rahvastikuminister,
Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu esimees*

KATRIN SAKS
*Minister of Ethnic Affairs of the Republic of Estonia,
Chairperson of the Governing Board
of the Integration Foundation*

EESTI INTEGRATSIOONIPOLIITIKAST

Integratsiooni all mõeldakse inimese lülitumist ühiskonna ellu kõigil selle tasanditel. Tegemist ei ole etnilise identiteedi muutmisega, vaid nende tõkete kõrvaldamisega, mis täna takistavad paljude mitte-eestlaste täisväärtuslikku osalemist Eesti ühiskonnas. Meie ei soovi venelasi, ukrainlasi või rootslasi muuta eestlasteks; meie tahame, et igal inimesel oleks Eestis hea, sõbralik ja turvaline elu ning kindlus enda ja oma laste tuleviku suhtes.

Taasiseseisvunud Eesti on olnud edukas eelkõige tänu oma julgetele sammudele ja uudsetele lahendustele. Nüüd tuleb teha selline samm ka integratsioonipoliitikas. Eesti seab eesmärgiks euroopaliku integreeritud ühiskonna ehitamise. Selle saavutamine eeldab selgete sisepoliitiliste eesmärkide püstitamist ning aktiivset tegevust nende realiseerimiseks.

Eesti integratsioonipoliitika 10 eesmärki ja rõhuasetust, mis kiideti heaks EV Riigikogus 10. juunil 1998, on:

- orientatsioon tulevikku
- suunatus lastele ja noortele
- integratsioon kui väljakutse arenguks nii eestlastele kui mitte-eestlastele
- mitte-eestlaste aktiivne osalemine integratsioonis, võõristava ja passiivse hoiaku kaotamine
- kindlustunne ja sallivus kogu ühiskonnas
- hoiakute muutmine: mitte-eestlased kui arengupotentsiaal, mitte kui probleem
- Eesti haridussüsteemi kujunemine integratsiooni keskseks tegijaks

ESTONIAN INTEGRATION POLICY

By "integration" we mean full participation of individuals in social life on all its levels. This does not mean altered ethnic identity but rather the removal of barriers that prevent many non-Estonians from full participation in Estonian society. We do not wish to turn Russians, Ukrainians or Swedes into Estonians; we wish that every person in Estonia has an opportunity for self-realization.

After regaining independence, Estonia owns its success to its courageous steps and novel solutions. Such steps have to be made in the integration policy. Estonia aims to build an integrated society corresponding to the European model. To achieve this, we need to set specific internal policy objectives and take full action to implement them.

On 10 June 1998, the Parliament of the Republic of Estonia approved ten goals of the Estonian integration policy:

- orientation to the future
- focus on children and youth
- integration as a development opportunity for both Estonians and non-Estonians
- active participation of non-Estonians in integration, elimination of a diffident and passive attitude
- feeling of security and tolerance throughout the society
- changing of attitudes: non-Estonians as a development potential, not as a problem
- development of the Estonian education system into the main actor in integration policy
- noticeable increase in Estonian language proficiency of

- mitte-eestlaste eesti keele oskuse järsk paranemine lähiaastail
- mitte-eestlaste adaptatsioon eesti kultuuriruumi, nende regionaalse isoleerituse vähendamine ja kodakondsuse määratlemine
- mitte-eestlastest Eesti kodanike poliitiline integreerumine seadusandliku ja täidesaatva võimu struktuuridesse.

Nende eesmärkide elluviimiseks koostati Integratsiooni Sihtasutuse kaasabil mahukas riiklik programm "Integratsioon Eesti ühiskonnas 2000 - 2007", mis esitati valitsusele 28. detsembril 1999. Käivitati ka mitu pilootprojekti eesmärgiga abistada riikliku programmi väljatöötamist ja läbiviimist.

non-Estonians in the coming years

- adaptation of non-Estonians to the Estonian cultural space, reduction of their regional isolation and determination of their citizenship
- political integration of Estonian citizens of non-Estonian ethnic background into legislative and executive power structures.

To achieve these goals an extensive State Programme *Integration in Estonian Society in 2000-2007* was developed and submitted to the Government on 28 December 1999. In addition several pilot projects were launched to help to further develop and implement the national programme.

Пеэтера и Влад

Integratsiooni Sihtasutus, EL PHARE, Avatud Eesti Fond, Norra, Roots, Soome, Taani ja ÜRO Arenguprogramm.

INTEGRATSIOONI SIHTASUTUSE EESMÄRGID

Me töötame Eesti ühiskonna ja kõigi siin elavate inimeste jaoks ning oleme avatud koostööks kõigiga, kes soovivad midagi ette võtta meie ühise Eestimaa arenguks.

Sihtasutus loodi EV Valitsuse poolt 31. märtsil 1998. aastal eesmärgiga algatada ja toetada Eesti ühiskonna integratsioonile suunatud tegevusi ja projekte, töötada välja ja rakendada suuremahulisi sihtotstarbelisi programme. Riik eraldas 1998. aastal selleks 6 miljonit krooni ja 1999. aastal 5,7 miljonit krooni. Toetatud on 120 nn. rohujuuretaseandilt tulnud projekti kokku 8 miljoni krooniga. Osa vahenditest on suunatud Eesti riigi osaluse tagamiseks programmides, mida finantseerivad välisriigid ja rahvusvahelised organisatsioonid.

OBJECTIVES OF THE INTEGRATION FOUNDATION

Our efforts are meant for all the people living in Estonia and we are ready to cooperate with all those who wish to take steps for the benefit and development of our home country.

The Foundation was established on 31 March 1998 by the Estonian Government. It supports actions and projects directed to integration in Estonian society, and it develops and implements large-scale special programmes. The Government allocated 6 million Estonian kroons for these purposes in 1998 and 5.7 million EEK in 1999. One hundred twenty grass root projects have been supported with a total 8 million EEK. Some funds are used to facilitate Estonian government cooperation in international programmes.

Людей хороших много
ИНТЕГРАЦИЯ В ЭСТОНИИ

Sihtasutuse nõukogu juhib EV rahvastikuminister, nõukogu liikmed on Valitsuse, Riigikogu, Välisministeeriumi, ÜRO Arenguprogrammi, Eesti kõrgkoolide ja EV Presidendi Rahvusvähemuste Ümarlaura esindajad.

Suuremahuliste rahvusvaheliste abiprogrammide juhtimiseks on moodustatud erinevate huvigruppide esindajatest koosnevad juhtkomiteed.

Sihtasutuse oluline ülesanne on integratsioonimaastiku kaardistamine, st ülevaate loomine asutustest, organisatsioonidest ja eraisikutest, projektidest ja nende teostajatest, kes ühel või teisel moel tegutsevad Eestis integratsiooni vallas. Alustati integratsiooniprotsesside monitooringut, mille eeldatavaks tulemuseks on ühtne integratsiooniprotsesside andmebaas, mis peaks kujunema osaks Eesti riigi statistikast. Kogu integratsioonialast tegevust puudutav informatsioon on kõigile asjastuhvitutele kättesaadav eelkõige sihtasutuse Interneti koduleheküljel <http://www.meis.ee>.

Me peame eriti oluliseks, et iga Eesti inimene sõltumata tema rahvusest tunnetaks ühiskonna konsolideerimise vajadust. Eestlased saavad aja möödudes üha tolerantsemateks ja sõbralikumateks siin elavate muulaste suhtes. Sõjajärgsetel aastatel Eestisse tulnud mitte-eestlased ja nende lapsed hakkavad oma enamuses järjest rohkem aru saama, et neile on vajalik ja oluline siduda end Eesti ühiskonnaga saamaks head haridust, osalemaks võrdsetena nii tööturul kui ka poliitikas.

The Governing Board of the Foundation is chaired by the Minister for Ethnic Affairs, board members include representatives of the Government, the Parliament, the Ministry of Foreign Affairs, the UN Development Programme, Estonian colleges and universities and the Presidential Round Table on National Minorities.

Steering committees, composed of people from the various interest groups, provide guidance for large-scale international programmes.

One of the essential tasks of the Foundation is to map the integration landscape, i.e. to obtain an overview of agencies, international organisations, non-governmental organisations, projects and activists who each in their own way participate in integration in Estonia. Monitoring of integration processes has commenced and soon a common database on integration processes will be fully operatively facilitate information flow. Information about integration processes is available on the Foundation's Internet homepage <http://www.meis.ee>.

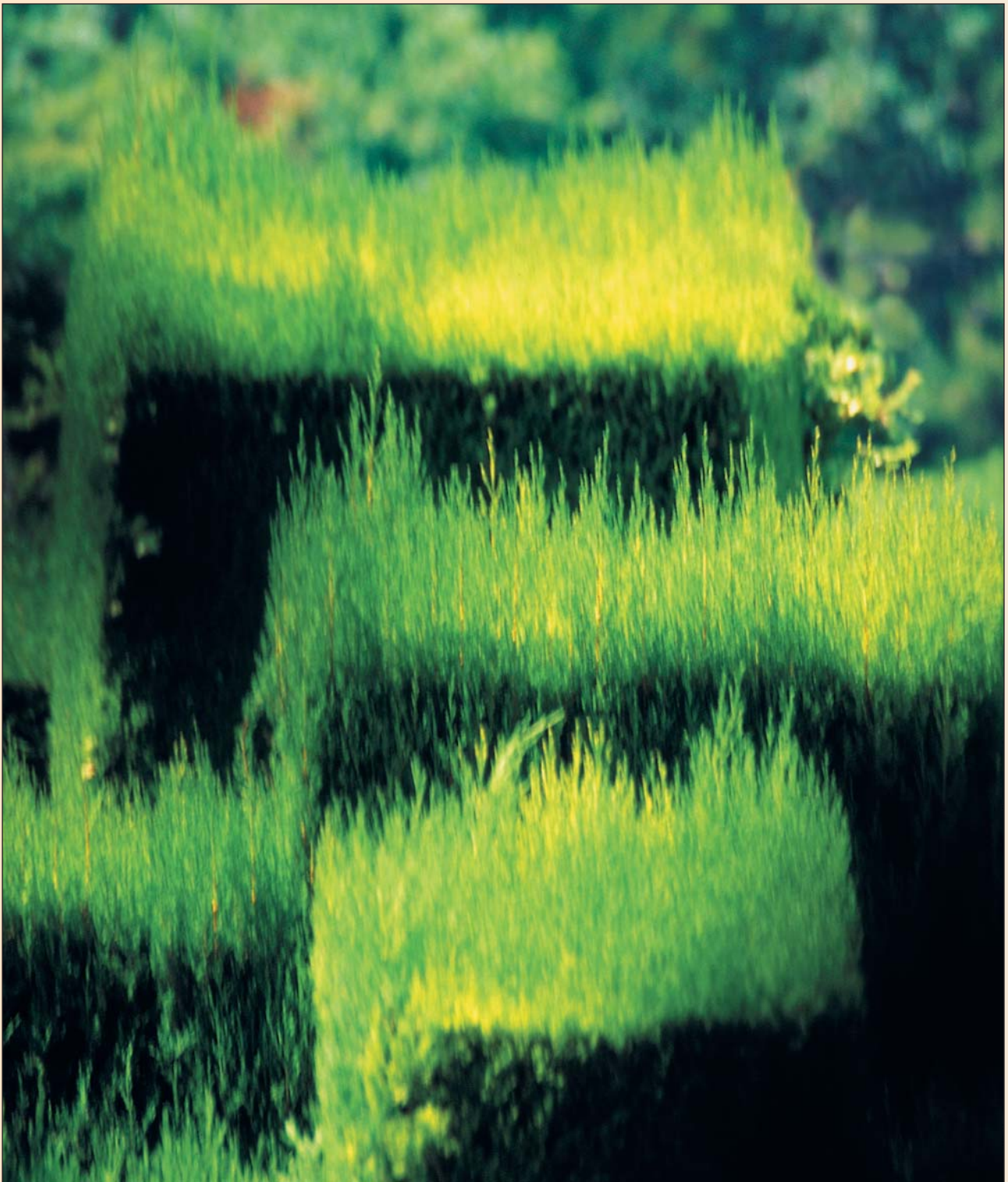
We consider it especially important that every person in Estonia, regardless of ethnic origin, would feel the need for consolidation in society. Gradually Estonians will become more tolerant and friendly towards non-Estonians living in Estonia. Likewise, Non-Estonians who came to Estonia in the post-war period and their children will begin to fully understand the importance to strengthen their ties to Estonian society.

PEAMISED INTEGRATSIOONIVALDKONNAD

Eesti ühiskonna integratsiooni olemuse kujundavad kaks protsessi: ühelt poolt ühiskonna sotsiaalne ühtlustumine eesti keele tundmise ja Eesti kodakondsuse omandamise alusel ning teiselt poolt etniliste erinevuste säilimine rahvusvähemuste kultuuriliste õiguste tunnustamise alusel ning põhiseadust järgides, tagades eesti rahva ja kultuuri säilimise riigis, mis on loodud Eesti riikliku enesemääramise alusel.

Integratsioonialased tegevused sihtasutuse poolt toeta-

MAIN INTEGRATION FIELDS

Integration in Estonian society is carried out via two processes. The first process is social harmonisation of society on the basis of knowledge of the Estonian language and acquisition of the Estonian citizenship. The second process is preservation of ethnic differences through recognition of the cultural rights of ethnic minorities and compliance with the Constitution. This ensures the preservation of the Estonian nation and culture in the country founded on the basis of national self-determination.

tavates projektides jagunevad tinglikult kolme valdkonna vahel:

- **keelelis-kommunikatiivne integratsioon:** ühise teabevälja ja eestikeelse keskkonna taastootmine Eesti ühiskonnas kultuurilise mitmekesisuse ja vastastikuse tolerantsuse tingimustes;
- **õiguslik-poliitiline integratsioon:** Eesti riigile lojaalse elanikkonna kujundamine ja Eesti kodakondsuseta inimeste arvu vähendamine, Eesti riigi-identiteedi arendamine;
- **sotsiaal-majanduslik integratsioon:** Eesti ühiskonna iga liikme konkurentsivõimelisuse ja ühiskondliku mobiilsuse saavutamine sõltumata etnilisest või keelelisest tunnusest.

Neis valdkondades soovime saavutada, et:

1. põhikooli lõpetanu oleks ühiskonnapädev ja saavutaks olme- ja tööalaseks suhtluseks vajaliku keeleoskuse, suureneks õppurite eesti keeles õppimise jätkusuutlikkus;
2. rahvus- ja etnilistel vähemustel oleks võimalused emakeelse hariduse saamiseks ja oma kultuuri säilitamiseks;
3. täiskasvanud mitte-eestlastele oleks võimalused eesti keele oskuse parandamiseks ja sotsio-kultuurilise pädevuse tõstmiseks;
4. Eesti elanikud osaleksid aktiivselt kodanikuühiskonna arendamisel sõltumata nende rahvusest ja emakeelest ning et eestlaste ja mitte-eestlaste hoiakud oleksid riikliku programmi põhieesmärkide saavutamist soodustavad.

Inimeste positiivse arvamuste kujundamisel integratsioonist on meedial oluline roll. Oleme seadnud eesmärgiks vähendada täna veel esinevaid väärarusaamu, mis on paljuski tingitud informatsiooni vähesusest. Venekeelset informatsiooni tarbivate inimeste jaoks on suuresti esmaseks allikaks ja autoriteediks Venemaa meediakanalid, kust aga adekvaatset ja teise riigi ideoloogiast mõjutamata teavet just iga päev ei leia. Neil põhjustel töötamegi me koos Eesti mõlemakeelsete meediaväljaannetega, teeme meediauuringuid ja rahastame ühiskonna ühteliitmist toetavaid meedia-alaseid ettevõtmisi.

Integration activities under the projects supported by the Foundation can be divided into three fields:

- **linguistic-communicative integration:** reproduction of a common information field and Estonian-language environment under the conditions of cultural diversity and mutual tolerance;
- **legal-political integration:** development of a population loyal to the Estonian state and reduction of the number of persons without Estonian citizenship;
- **socio-economic integration:** achieving competitiveness and social mobility of each member of Estonian society regardless of their ethnic or linguistic background.

In these fields it is necessary to achieve the following:

1. Graduates of basic schools must have social competence and knowledge of the Estonian language sufficient for everyday and work-related communication; the ability to continue studies in Estonian has to increase;
2. National and ethnic minorities must have the opportunity to acquire education in their own language and to preserve their culture;
3. Adult non-Estonians must have the opportunity to improve their knowledge of Estonian and to raise their socio-cultural competence;
4. Estonian citizens have to participate actively in the development of civic society regardless of their ethnic origin and mother tongue, and attitudes of non-Estonians need to become supportive

The media has an important role in encouraging positive attitudes toward integration. We aim to lessen misunderstandings which still occur in some media publications in Estonia and are mainly caused by lack of, or insufficient, information. As their primary source, many people receive information in the Russian media channels. However, this information is usually not adequate and carries foreign ideology. To counteract this problem we cooperate with both the Estonian- and Russian-language media publications, conduct media surveys and fund media-related initiatives focused on unification of society.

INTEGRATSIOONI SIHTASUTUSE PARTNERID - PROTSESSI TOETAJAD

Lisaks tööle Eesti riigi eelarvest eraldatud vahenditega asus sihtasutus administreerima kaht suuremahulist rahvusvahelist programmi:

- Põhjamaade/ÜRO Arenguprogrammi projekt "Toetus riiklikule integratsiooniprogrammile" kogumahuga 22,5 miljonit krooni, kestusega 3 aastat
- Euroopa Liidu PHARE "Eesti keele õppe programm" mahuga 22 miljonit krooni, kestusega 2,5 aastat.

Mõlema rahvusvahelise programmi realiseerimist juhivad juhtkomiteed, mille ülesandeks on anda üldisi juhiseid, kontrollida plaanide elluviimist ja otsustada oluliste muudatuste üle projektide eesmärkides ja teostuses.

Seega on koondatud suhteliselt suured rahalised vahendid erinevate integratsioonialaste tegevuste ja projektide läbiviimiseks lähiaastatel Eestis. 1999. aastal korraldas sihtasutus juba ligi 30 miljoni krooni kasutamist integratsiooniks. Kuna tegemist pole väikeste rahadega, on eriti oluline tagada vahendite efektiivne kasutamine. Selleks teostatakse pidevalt tegevuste ja projektide vaatlusi ning hinnatakse rahastatud tööde tulemusi.

PARTNERS OF THE INTEGRATION FOUNDATION - SUPPORTERS OF THE PROCESS

Besides the activities funded from the National Budget of Estonia, the Foundation also started to administer two international large-scale programmes:

- the Nordic Countries/UN Development Programme Project *Support to the State Integration Programme*. This three-year programme has a budget of 22.5 million EEK;
- European Union PHARE *Estonian Language Training Programme*. This programme has a budget of 22 million EEK within the scope of two and a half years.

Both international programmes are guided by their own steering committees, which make decisions about programme objectives, implementation, and courses of action.

Therefore, large sums have been committed to carry out various integration-related activities and projects in the coming years in Estonia. In 1999 the Foundation already administered nearly 30 million EEK for integration purposes. It is vital to secure efficient use of the funds. For that purpose activities and projects are monitored continuously and their results are evaluated.

EL PHARE EESTI KEELE ÕPPE PROGRAMM

on suunatud Eesti muukeelse elanikkonna riigikeele õppimise toetamisele. Leping programmi käivitamiseks EV Valitsuse, ÜRO Arenguprogrammi ja Euroopa Komisjoni esindajate vahel sõlmiti 1998.a. septembris eelarvega 22 miljonit krooni. Programm kestab kaks ja pool aastat.

Programm toetab keeleõpet kahes valdkonnas: eesti keele õpe täiskasvanud elanikkonnale ja eesti keele õpe kooliharidussüsteemis.

8 miljonit krooni on programmis ette nähtud keeleõppe tagasimakse süsteemile: edukalt eesti keele kursuse lõpetanud täiskasvanust keeleõppija saab 50% kursuste maksumusest tagasi. Programm, mida tuntakse nimega INTEREST ehk "Pool kooliraha", annab võimaluse oma keeleoskust parandada kuni 10 000 inimesele. Täiendkoolitust saab üle 100 eesti keele õpetaja. Koostööd tehakse keelefirmadega kogu Eestist. 1999. aasta lõpuks oli õppima asunud üle 2500 inimese. Huvi eesti keele õpetamise kulude tagasimaksmise vastu tunnevad ka ettevõtted (näiteks Eesti Energia AS ning Eesti Põlevkivi AS), meditsiiniasutused, politsei, vanglaametnikud ja teised. Pilootprojektina käivitati 1999. aastal koostöös EV Kaitseministeeriumiga keelekursused mitte-eestlasest aja-teenijatele.

Unustatud pole ka mitte-eestlasi, kes on hetkel töötud: nende eesti keele kursused on võimalik PHARE vahenditest tasuda 100% ulatuses ning seda võimalust saavad Eestis kasutada kuni 1000 inimest.

Eesti keele õpetamist haridussüsteemis toetatakse nelja alaprojekti kaudu:

- muukeelsete koolide varustamine eesti keele õppevahenditega;
- toetus keeleõppelaagritele ja pereõppele
- kaasaegsete keelekabinettide loomine kahes pilootkoolis;
- eesti keele intensiivkursused pedagoogiliste erialade üliõpilastele.

Lisaks keeleõppele toetamisele aitab PHARE programm koos Põhjamaade/ÜRO Arenguprogrammi projektiga teostada avaliku kommunikatsiooni kampaaniat, mille eesmärk on integratsiooniprotsessi tutvustamine ning Eesti ühiskonnas selles suhtes positiivse hoiaku kujundamine. Nendeks eesmärkideks on rahvusvahelised abi-programmid ühiselt eraldanud 2,5 miljonit krooni.

EU PHARE ESTONIAN LANGUAGE TRAINING PROGRAMME

This Programme aims to support state language studies for the non-Estonian speaking adult population in Estonia. In September 1998, the Estonian Government, the UN Development Programme and the European Commission initiated this Programme with a budget of 22 million EEK. The agreement to The Programme lasts for two and a half years.

The Programme supports language training in two areas: Estonian language training for adults and Estonian language training within the school system.

Eight million EEK are allocated to the language training reimbursement system: any adult learner of the Estonian language who passes the state exam will be reimbursed up to 50% of the course fee. This particular project, known under the name of *INTEREST or Half the Training Fee*, offers up to 10,000 people the opportunity to improve their language proficiency. In-service training is provided to more than 100 Estonian language teachers. By the end of 1999, more than 2,500 people had started language courses. Companies (e.g. the Eesti Energia Ltd. and the Estonian Oil Shale Company), health care institutions, police agencies, prison officials, etc. are interested in the reimbursement project. As a pilot project, language courses for non-Estonian recruits were started in 1999 in cooperation with the Ministry of Defense.

We have not forgotten these non-Estonians who are currently unemployed: PHARE funds also cover the full price (100%) of their Estonian language courses; this opportunity is available for up to 1000 unemployed people in Estonia.

The programme supports Estonian language training in the educational system through four subprojects:

- providing non-Estonian schools with Estonian language study aids;
- support to language camps and family exchange projects;
- equipping language training classes in two pilot schools with state-of-the-art language laboratories;
- intensive Estonian language courses for students of pedagogical subjects.

The PHARE Programme together with the Nordic Countries/UNDP project conducts a public communication campaign which introduces the integration topic processes. The programmes have allocated the total of 2.5 million EEK for these purposes.

КУРСЫ ЭСТОНСКОГО ЗА ПОЛЦЕНЫ

Изучать язык можно с пользой не только для головы, но и для кармана. **Проект INTEREST предполагает компенсацию до 50% стоимости курсов эстонского языка.** Что такое INTEREST? Это проект поддержки обучения государственному языку, который спонсирует Европейский Союз (PHARE).

Если Вы пройдете обучение и сдадите экзамен на уровень или на гражданство, то Вам вернут до 50% денег за курсы.

К сотрудничеству приглашаются также предприятия, желающие заключить договоры на коллективное обучение.

За дополнительной информацией об условиях и сроках проекта INTEREST обращайтесь:

в Таллинне по адресу Эндла 4, 4 этаж, тел. (22) 452 645; в Йыхви по адресу Раквере 14, тел. (233) 26 151.

ПРОГРАММА ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА "PHARE"
ПО ОБУЧЕНИЮ ЭСТОНСКОМУ ЯЗЫКУ

interest
INTEGREERUV EESTI

PÕHJAMAADE/ÜRO ARENGUPROGRAMMI PROJEKT "TOETUS RIIKLIKULE INTEGRATSIOONIPROGRAMMILE"

Koostöösse Eesti abistamiseks on selles projektis ühinenud Norra, Rootsi, Soome ja Taani valitsused ning ÜRO Arenguprogramm. Projekti kogumaksumus on 22,5 miljonit krooni ja see kestab kolm aastat: juunist 1998 kuni juulini 2001.

1998. a. suvel toimusid ettevalmistavad pilootprojektid: esiteks eesti keele oskuse parandamine muukeelsetele Ida-Virumaa kooliõpilastele keeleõppelaagrites. Sama aasta sügisel korraldati kursus uuest, eesti koolidega ühtlustatud õppekava rakendamiseks 360-le muukeelse kooli õpetajale. Projekt on andnud olulist tehnilist abi ka Integratsiooni Sihtasutusele. 1998-1999 aastatel toetati 140 erineva projekti tegevust ühtekokku 7 miljoni krooniga.

Nii nagu PHARE programmi, koordineerib Integratsiooni Sihtasutus koostöös ÜRO Arenguprogrammiga ka seda projekti, korraldades planeerimist ja juhtimist, aruandlust ja rahalise abi suunamist.

Projekt "Toetus riiklikule integratsiooniprogrammile" on jaotatud järgmisteks osadeks:

- formaalharidussüsteem
- täiskasvanute kooolitus
- noorsootöö
- kultuurivahetus ja identiteet
- regionaalne areng Ida- Virumaal
- integratsiooniga seotud asutuste tegevusvõime tõstmine
- massimeedia ja avalikkuse teavitamine
- monitooring, hindamine ja aruandlus

NORDIC COUNTRIES/UN DEVELOPMENT PROGRAMME PROJECT SUPPORT TO THE NATIONAL INTEGRATION PROGRAMME

Under this Project the Governments of Norway, Sweden, Finland and Denmark and the UN Development Programme have joined for cooperation. The total volume of the Project is 22.5 million EEK, and it runs for three years from June 1998 to July 2001.

In summer 1998 preparatory pilot projects were implemented. The first was Estonian language training for non-Estonian students of Ida-Viru County at language camps. In autumn of the same year a course for 360 teachers from non-Estonian schools was conducted as preparatory training for the implementation of the new curriculum for Estonian-medium schools. In 1998-1999 the activities of 140 different projects were supported with a total of 7 million EEK. The Project has also given substantial technical support to the Integration Foundation.

Like the PHARE Programme, the Nordic/UNDP Project is coordinated by the Integration Foundation together with the UNDP.

The Project *Support to the State Integration Programme* is divided into the following components:

- formal education system
- adult education
- youth affairs
- cultural exchange and identity development
- regional development in Ida-Viru County
- integration-related institution's capacity-building
- mass media and public awareness raising
- monitoring, evaluation and reporting

Üheks atraktiivseimaks eesti keele õppimise mooduseks on osutunud mitte-eesti perede laste suvine keeleõpe eesti peredes, taludes või suvelaagrites. Ühiselt suvevaheaega veetes õpivad vene lapsed eesti keelt, tutvuvad kultuuri ja ajaloo, tekivad sõprussuhted nii laste kui nende perekondade vahel. Lisaks kujuneb laagri- ja pereõppe korraldajate ring, koolitatakse välja üle 100 õpetaja- laagrijuhi. 1998. ja 1999. aastal osales erinevates keelelaagrites ja pereõppe projektides ligi 3000 last, üritusi toetati kahe rahvusvahelise programmi poolt kokku 2 miljoni krooniga.

1999. aastal kavandati laiemale üldsusele suunatud meedia- ja reklaamiprojektid, näiteks "Palju toredaid inimesi" ja ETV saade "Eetris on Eesti", mis on juba nii avalikkuses kui meedias suurt huvi tekitanud.

The most attractive way of learning Estonian for School children has been to take summer courses while living with Estonian families, living on farms, or attending summer camps. More than 100 teachers/camp managers are trained to better organise this exchange. In 1998 and 1999 more than 3000 children participated in various language camps and family exchange projects which were supported by the two international programmes with two million EEK.

In 1999 media and advertising projects such as Lots of Great People and a TV programme Estonia is on the Air were presented to the public. These projects have successfully generated public discussion on integration.

MIS ON ROHUJUURE TASAND ?

Integratsiooni Sihtasutus koondab Eesti ühiskonna ühteliitmiseks vajalikke rahalisi vahendeid ja jaotab neid integratsioonitegevuse projektide vahel. Juba sihtasutuse tegevuse esimese poole aasta jooksul laekus meile 139 projekti, millest toetuse said 45.

Sihtasutuse kogemus koostöös Eesti inimestega nende projektide kaudu on enamuses andnud väga positiivse tulemuse. Me näeme, kui võrd aktiivsed on meie inimesed, kes tahavad teha midagi nii integratsiooniprotsessi kui ka iseenda heaks. Seda näitab laekunud projektide arv ning nendes väljapakutud ideede semantiline ja sisuline mitmekesisus: "Eesti talu õpetab eesti keelt", "Hea Laps tegutseb", "Mustlaste ühiskondlik-sotsiaalne koolitus", "Riigikeele õpetamine politseikadettidele", "Maarjamaa lapsed", "Mitte-eestlastest kurtide integreerimine Eesti ühiskonda", "Vastutuleku sammud", "Eesti keel - see on imelihtne", "Õigeusk ja Eestimaa", "Eesti muinasjutud vene lastele", "Sa pole turist, sa elad siin" ja paljud, paljud teised.

THE GRASS ROOTS LEVEL

Integration Foundation manages the finances needed for the unification of Estonian society. The Foundation distributes the funds among various organisations that carry out integration projects. During the first six months of the Foundation existence, 139 projects were submitted to us of which 45 were funded.

The co-operation between the Foundation and the project implementers from the public sector, private sector, and the third sector has been very positive. We can see many active people who wish to do something for the integration process and for themselves. This is demonstrated by the number of submitted projects and the diversity of ideas offered in them: Estonian Farm Teaches the Estonian Language, A Good Child Takes Action, Social Training for Gypsies, State Language Training for Police Cadets, Song Festival "Children of Maarjamaa", Integration of Non-Estonian Deaf into Estonian Society, Steps To Oblige, Estonian - It Is Very Simple, Orthodox Religion and Estonia, Estonian Fairy Tales for Russian Children, You Are Not a Tourist, You Live Here, and many others.

Iga kool, lasteaed, keelefirma, turismitalu, iga inimene, kes tunneb, et tahab ja suudab mitte-eestlaste kohanemisele ja nende kultuurilise identiteedi säilitamisele Eestis kaasa aidata, võib oma mõtetega julgesti meie juurde tulla. Integratsiooni Sihtasutusest saate nõu ja abi projektide koostamise ning toetuse taotlemise kohta. Samas tuleb arvestada, et kui ettevõtmine kord rahastatud saab, tahame ka täpselt näha, millised on konkreetsed tegevused ja nende tulemused. Sihtasutuses käib range aruandlus projektide puhul koos sõbraliku nõustamisega nende tegijatele. Ideede potentsiaali võimalikult paremaks kasutamiseks võtame põhiteemade kõrval arutamisele kõik taotlused valdkondi piiramata.

Tere tulemast integratsioonimaastikule!

We invite every school, kindergarten, rural tourist lodge and every private person who feels that they can help non-Estonians in both their adaptation to Estonia and preservation of cultural identity, to present their ideas. The Integration Foundation will advise you how to draw up projects and to apply for support. We also want to see concrete activities and positive results. The Foundation has a projects reporting system, which is accompanied by friendly advice to the implementers. In order to use the full potential of the wide range of ideas, the Foundation welcomes both applications for tenders and for activities created by interested parties themselves.

Welcome to the integration landscape!

РЕЗЮМЕ

Данная «Годовая книга интеграции. 1998-1999 гг.» подводит итоги процессу, происходящему в Эстонии, целью которого является консолидация многонационального общества, в котором доля неэстонцев составляет 35%. Целью интеграционной политики Эстонии не является принудительное слияние неэстонцев с эстонцами, так как это происходило в противоположном направлении когда-то в Советском Союзе. Роль государства в процессе интеграции будет возрастать. С освоением эстонского языка увеличатся возможности людей для участия в жизни общества, в политике, на рынке труда. Цель эстонского государства - сохранить и развивать национальные культуры, чтобы и в интегрированной Эстонии люди оставались верны своим национальным корням.

Целевое учреждение интеграции координирует всю деятельность в области интеграции, администрируя как государственные средства, так и иностранные программы. Материально и методологически поддерживают, прежде всего, Европейский Союз через программу PHARE и Программа развития ООН совместно с правительствами Финляндии, Швеции, Норвегии и Дании.

Целевое учреждение интеграции все имеющиеся в своем распоряжении материальные и интеллектуальные средства использует для достижения целей интеграционной политики, которые можно охарактеризовать следующим образом:

- ориентация на будущее;
- направленность на детей и молодежь;
- интеграция как вызов для развития, как эстонцев так и неэстонцев;
- активное участие неэстонцев в интеграции, изменение отчужденной и пассивной позиции;
- чувство уверенности и толерантность как основа интеграции;
- изменение установок: все живущие здесь люди- это потенциал для развития нашего государства;
- система образования Эстонии становится главным каналом интеграции;
- владение эстонским языком неэстонцев в ближайшие годы резко возрастет;
- адаптация неэстонцев в эстонское культурное пространство, уменьшение региональной изолированности и определение гражданства;
- политическая интеграция неэстонцев- граждан Эстонии в структуры законодательной и исполнительной власти.

С помощью Целевого учреждения интеграции составлена содержательная государственная программа «Интеграция в эстонском обществе 2000-2007 гг.». Этот документ рассматривает интеграцию в основном в трех областях: языково-коммуникативной, политико-правовой и социально-экономической. В программе имеется четыре больших подпрограммы: об основном образовании, об образовании и культуре национальных меньшинств и этнических меньшинств, об обучении взрослых эстонскому языку и об общественной компетентности. Все подпрограммы содержат большое количество мероприятий, которые запланировано провести в 2000-2007 годах.

FINANTSARUANDED / FINANCIAL STATEMENTS FOR 1998 - 1999

	1999	1998
1.Tulud / Income		
1.1.Finantseerimine riigieelarvest <i>Financing from the state budget</i>	5 738 000	6 000 000
1.2.Eraldised ja toetused juriidilistelt ja füüsilistelt isikutelt <i>Transfers and contributions from legal entities</i>	180 000	
1.3.Tulud majandustegevusest <i>Income from economic activities</i>	1 900	
1.4.Finantstulud (intressid, trahvid, valuuta kursivahed) <i>Income from operating activities</i>	24 162	24 430
1.5.Muud tegevustulud <i>Other income</i>	12 289	
Tulud kokku / Total income	5 956 351	6 024 430
2.Kulud / Expenses		
2.1.Sihtasutuse personalikulud <i>Personnel expenses</i>	1 088 479	675 089
2.2.Sihtasutuse majanduskulud <i>Operating expenses</i>	867 922	773 349
Kulud kokku / Total expenses	1 956 401	1 448 438
3.Projektitoetused / <i>Contribution to projects</i>	3 534 548	4 510 029
4.Põhivara kulum / <i>Amortization</i>	55 504	19 908
5.Tulumaks / <i>Income tax</i>		699

